

Briuselis, 2017 01 26
COM(2017) 38 final

2017/0013 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų
naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2017) 22 final}

{SWD(2017) 23 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Direktyvoje 2011/65/ES (toliau – RoHS 2) nustatytos tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje (toliau – EEĮ) ribojimo taisyklės. RoHS 2 nuostatos taikomos visai EEĮ, kuri pateikta ES rinkai, nepriklausomai nuo to, ar ji pagaminta ES ar trečiojoje šalyje. RoHS 2 didžiausią poveikį daro EEĮ pramonės gamintojams, importuotojams ir platintojams, taip pat EEĮ vartotojams.

RoHS 2 dėmesys skiriamas svarbiausiam atliekų hierarchijos prioritetui – atliekų prevencijai. Atliekų prevencija apima priemones, kuriomis mažinamas pavojingų medžiagų kiekis medžiagose ir gaminiuose. Elektros ir elektroninės įrangos, kurioje yra mažiau pavojingų medžiagų, atliekas lengviau tvarkyti. Taip skatinamas pakartotinis gaminių naudojimas ir panaudotų medžiagų perdirbimas ir kartu remiama žiedinė ekonomika.

RoHS 2 yra reikalinga, kad būtų išvengta prekybos kliūčių ir konkurencijos iškreipimo ES, kurie gali atsirasti dėl įstatymų arba administracinių priemonių, kuriais reglamentuojamas pavojingų medžiagų naudojimo EEĮ ribojimas, skirtumų įvairiose valstybėse narėse. Ji taip pat padeda užtikrinti žmonių sveikatos apsaugą ir aplinkos apsaugos požiūriu priimtina EEĮ atliekų naudojimą ir šalinimą.

RoHS 2 yra ankstesnės Direktyvos 2002/95/EB (RoHS 1) nauja redakcija. Abi RoHS direktyvos paskatino mažinti pavojingų medžiagų kiekį visame pasaulyje: keliose šalyse, tarp jų Kinijoje, Korėjoje ir JAV, parengta į RoHS panašių teisės aktų.

RoHS 2 nustatyta naujų apibrėžčių, taip pat išplėsta jos taikymo sritis į ją įtraukiant medicinos prietaisus ir stebėjimo bei kontrolės prietaisus. Šių nuostatų poveikis įvertintas 2008 m. Komisijos pasiūlyme. Vis dėlto RoHS 2 padaryta ir daugiau pakeitimų – dėl naujos 11 kategorijos „Kita į išvardytas kategorijas neįtraukta EEĮ“ atsirado atvira taikymo sritis. Dėl tų pakeitimų direktyva imta taikyti visai EEĮ (išskyrus aiškiai nurodytą įrangą, kuri neįtraukta) ir atsirado galimybė plačiau interpretuoti EEĮ sąvoką, remiantis nauja apibrėžtimi, pagal kurią tokiai įrangai veikti būtina elektros energija. Į RoHS 2 įtraukus šias atviros taikymo srities nuostatas, jos atskirai įvertintos nebuvo.

Komisija įgaliota išnagrinėti būtinybę iš dalies pakeisti direktyvos taikymo sritį dėl EEĮ apibrėžties ir papildomų išimčių gaminių grupėms, kurios įtrauktos į RoHS 2, remiantis 2011 m. naujoje redakcijoje nustatyta atvira taikymo sritimi. Komisija atliko šį vertinimą ir nustatė keletą problemų, susijusių su RoHS 2 direktyvos taikymo sritimi, kurias būtina išspręsti, kad teisės aktas neturėtų nenumatytų padarinių.

Komisijai nepateikus pasiūlymo, po 2019 m. liepos 22 d. kiltų šios problemos:

- antrinės rinkos operacijų, taikomų į taikymo sritį ją išplėtus patekusiai EEĮ (pvz., perpardavimo, naudotų gaminių prekybos), draudimas (vadinamasis bekompromisis draudimas, angl. *hard-stop*);
- nebeliktų galimybės naudojant atsargines dalis remontuoti į taikymo sritį ją išplėtus patekusios EEĮ pogrupio, jei įranga teisėtai pateikta rinkai iki tos datos;
- skirtingų (iškraipančių) sąlygų taikymas laidiniams ne keliais judantiems mechanizmom, palyginti su kitais identiškais mechanizmais, kurių maitinimo šaltinis yra baterija arba variklis (kurie šiuo metu neįtraukti į RoHS taikymo sritį);

- *de facto* draudimas vamzdirius vargonus pateikti ES rinkai (kadangi jie neatitinka RoHS, nes juose yra švino, naudojamo siekiant išgauti norimą garsą).

Šios keturios problemos gali turėti įtakos ES rinkai, gamintojams ir piliečiams ir sukelti neigiamą ekonominį, aplinkosauginį, socialinį ir kultūrinį poveikį.

Taigi Komisijos pasiūlymu sprendžiamos taikymo srities problemos, kurių neįmanoma išspręsti nei pakeičiant draudžiamas medžiagas kitomis medžiagomis, nei taikant išimtis ir teikiant gaires (pvz., konkrečioms gaminių grupėms, kurioms nuolat kyla atitikties problema, arba atvejams, kai taikymo srities nuostatos iškraipo rinką) ir kurios susijusios su:

- antrinėmis rinkos operacijomis, susijusiomis su RoHS 2 aprėpiama EEĮ, kuri nepateko į RoHS 1 taikymo sritį;
- atsarginėmis dalimis, skirtomis RoHS 2 aprėpiamai EEĮ, kuri nepateko į RoHS 1 taikymo sritį;
- traukos pavarą turinčiais, laidiniais ne keliais judančiais mechanizmais;
- vamzdiniais vargonais.

Remiantis bendrais tikslais ir teisinio aiškumo reikalavimais, pasiūlyme taip pat atsižvelgiama į patirtį, įgytą įgyvendinant RoHS 2.

Ši iniciatyva programos REFIT darbotvarkei nepriklauso.

Suderinamumas su galiojančiomis politikos nuostatomis

Sprendžiant antrinės rinkos operacijų klausimą, pasiūlymu siekiama, kad RoHS 2 vėl būtų visapusiškai suderinta su gaminius reglamentuojančių ES teisės aktų bendraisiais principais. Visų pirma Mėlynajame vadove¹, kuriame pateikiamos horizontaliosios gairės dėl to, koks vaidmuo gaminius reglamentuojančiuose ES teisės aktuose tenka gaminio pateikimui rinkai, nustatyta: *Rinkai tiekiami gaminiai turi atitikti derinamuosius Sąjungos teisės aktus, taikytus tuo metu, kai jie pateikti rinkai. Todėl nauji Sąjungoje pagaminti gaminiai ir visi (tiek nauji, tiek naudoti) iš trečiųjų valstybių importuoti gaminiai turi atitikti jų pateikimo rinkai momentu (t. y. tada, kai jie pirmą kartą pradėti tiekti Sąjungos rinkai) taikytų derinamųjų Sąjungos teisės aktų nuostatas. Rinkai pateiktus reikalavimus atitinkančius gaminius galima toliau tiekti visoje tiekimo grandinėje be jokių papildomų sąlygų net ir tuo atveju, jeigu būtų pakeisti jiems taikomi teisės aktai arba atitinkami darnieji standartai, nebent teisės aktuose būtų nustatyta kitaip.* „Tiekimas rinkai“ ir „pateikimas rinkai“ apibrėžti RoHS 2. Antrinės rinkos operacijos, kaip antai EEĮ perpardavimas, kuris taip pat gali apimti remontą, atsarginių dalių pakeitimą, atnaujinimą ir pakartotinį naudojimą, didžiąjai daliai (tačiau ne visai) EEĮ jau leidžiamos.

- (1) Remiantis RoHS 2, EEĮ, kuri nepateko į RoHS 1 taikymo sritį, bet kuri neatitiktų RoHS 2, galima ir toliau tiekti rinkai iki 2019 m. liepos 22 d. Tačiau po šios datos tiek reikalavimų neatitinkančios EEĮ pateikimas rinkai pirmą kartą, tiek antrinės rinkos operacijos (pvz., perpardavimas) bus draudžiami. Toks antrinės rinkos operacijų bekompromisis draudimas turi poveikį šiai EEĮ: medicinos prietaisams, stebėjimo ir kontrolės prietaisams ir kitai į taikymo sritį ją išplėtus patekusiai EEĮ. Ši antrinės rinkos operacijų kliūtis nedera su gaminius reglamentuojančių ES teisės aktų bendru suderinimu. Dėl šios priežasties Komisija siūlo panaikinti antrinės rinkos operacijų bekompromisį draudimą.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=OJ:C:2016:272:TOC>.

- (2) RoHS 2 nustatyta (bendro medžiagų apribojimo) išimtis, taikoma kabeliams ir atsarginėms dalims, kurie skirti EEĮ grupių, palaipsniui patenkančių į taikymo sritį, remontui, pakartotiniam naudojimui, funkcijų tobulinimui arba galingumo stiprinimui. Tačiau į taikymo sritį ją išplėtus patekusi EEĮ, išskyrus medicinos prietaisus ir stebėjimo bei kontrolės prietaisus, nenurodyta. Dėl šios priežasties neįmanoma nuo 2019 m. liepos 22 d. naudoti atsarginių dalių, taip pat nepagrįstai taikomos skirtingos sąlygos. Todėl Komisija siūlo įvesti specialią nuostatą, pagal kurią atsarginėms dalims nebūtų taikomas medžiagų apribojimas, kad būtų sudarytos sąlygos bet kada remontuoti visą ES rinkai pateiktą EEĮ, kuri patenka į RoHS 2 taikymo sritį.
- (3) RoHS 2 nurodyta 10 konkrečių įrangos rūšių, kurioms netaikomos „atviros taikymo srities“ nuostatos. Viena įrangos rūšis („ne keliais judantys mechanizmai, tiekiami tik profesionaliems naudotojams“), kuriai ši direktyva netaikoma, apima tik integruotą energijos šaltinį turinčius mechanizmus. Dėl šios nuostatos mechanizmų tipams, kurie šiaip yra vienodi, taikomi du skirtingi reguliavimo režimai tik todėl, kad skiriasi jų energijos šaltinis (integruotas arba išorinis). Komisija siūlo iš dalies pakeisti „ne keliais judančių mechanizmų, tiekiamų tik profesionaliems naudotojams“ apibrėžtį, kad ji apimtų ir traukos pavara varomus mechanizmus.
- (4) Be to, Komisija siūlo į įrangos, kuri neįtraukta į taikymo sritį, sąrašą įrašyti vamzdinius vargonus, kadangi pakeitimo alternatyvų nėra.

Remiantis RoHS 2, medžiagų apribojimo išimčių taikymo trukmė turėtų būti ribota, todėl išimčių galiojimo pradžios ir pabaigos datos aiškiai nustatytos III ir IV priedų įrašuose arba netiesiogiai – nurodžius ilgiausią galiojimo laikotarpį 5 straipsnio 2 dalyje. Tačiau pagal dabartinio 5 straipsnio 2 dalį ilgiausias galiojimo laikotarpis 11 kategorijai nėra nustatytas.

5 straipsnio 5 dalyje konkretus terminas, per kurį Komisija turi priimti sprendimą dėl naujų išimčių paraiškų, nėra numatytas, tačiau nustatytas ne ilgesnis kaip 6 mėnesių iki išimties galiojimo pabaigos laikotarpis, per kurį Komisija turi priimti sprendimą dėl paraiškos atnaujinti išimties taikymą; kaip paaiškėjo, praktiškai jo įvykdyti neįmanoma. Kadangi kartu reikalaujama, kad atnaujinimo paraiška turi būti pateikta likus ne mažiau kaip 18 mėnesių iki išimties galiojimo pabaigos, toks terminas reiškia, kad sprendimą dėl paraiškos atnaujinti esamų išimčių taikymą Komisija privalo priimti per dvylika mėnesių nuo paraiškos pateikimo, išskyrus atvejus, kai dėl specialių aplinkybių pateisinami kiti terminai. Laikytis šio termino *de facto* neįmanoma dėl kelių privalomų procedūrinių veiksmų, kurie būtini atnaujinimo paraiškai įvertinti. Be skaidrios vertinimo procedūros atnaujinimo prašymams įvertinti, terminas nesukuria jokios papildomos vertės, o palikus terminą, kuris, kaip paaiškėjo, yra praktiškai neįvykdomas, verslui ir suinteresuotiesiems subjektams reikalingas nuspėjamumas nepadidės. Veiklos tęstinumas bet kuriuo atveju yra užtikrinamas, nes rinkos dalyviai gali kliautis tuo, kad esama išimtis liks galioti tol, kol bus priimtas sprendimas dėl atnaujinimo prašymo. Taigi nuostata, kuria nustatomas laikotarpis, per kurį Komisija turi priimti sprendimą dėl paraiškos atnaujinti išimčių taikymą, turėtų būti panaikinta.

Suderinamumas su kitomis ES politikos sritimis

Šiuo pasiūlymu daromi pakeitimai iš esmės nekeičia esminių RoHS 2 principų ir jos suderinamumo su kitais teisės aktais. RoHS 2 ir REACH reglamentas yra suderinti politikos sričių sąveikos požiūriu. Visų pirma, suderinamumo su REACH reglamentu nuostata numatyta tiek naujų medžiagų ribojimui, tiek apribojimo išimčių suteikimui.

RoHS 2 taip pat dera su kitais gaminius reglamentuojančiais teisės aktais, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių. Kituose ES teisės aktuose, pvz., teisės aktuose dėl medicinos prietaisų arba profesinės sveikatos ir darbo saugos, gali būti nustatyta savarankiškų prievolių, susijusių su EEĮ naudojimo etapu, tačiau dubliavimosi su RoHS 2 reikalavimais nėra.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMAS, PROPORCINGUMAS IR TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

RoHS 2 ir šios iniciatyvos teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsnis, kurio tikslas – užtikrinti vidaus rinkos veikimą suderinant valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas dėl vidaus rinkos veikimo.

Šiame pasiūlyme aptariamos problemos negali būti išspręstos nepakeičiant RoHS 2 taikymo srities, nes jos kyla dėl RoHS 2 taikymo srities dabartinės teisinės formuluotės ir susijusių nuostatų. Problemas galima išspręsti tik ES lygmens sprendimu, kadangi nuostatos, susijusios su pavojingų medžiagų naudojimo ES rinkai pateikiamoje EEĮ apribojimu, turi tiesioginį poveikį ES bendrajai rinkai ir jų negalima parengti valstybių narių lygmeniu nesukuriant iškraipymo.

Šie pasiūlymai yra vienintelės politikos priemonės, kuriomis visapusiškai galima spręsti nustatytas problemas, turinčias įtakos visai ES bendrajai rinkai. Visomis kitomis galimomis politikos priemonėmis nustatytos problemos nebūtų išspręstos visiškai ir visam laikui, o teisinis tikrumas nebūtų užtikrintas.

Poveikio vertinimo ataskaitoje pateikiama daugiau informacijos apie šių pasiūlymų proporcingumą. Ši iniciatyva susijusi su peržiūra, kuri privaloma pagal direktyvą. Atliekant direktyvos peržiūrą parengiama dalinio keitimo direktyva, kurios turinys paaiškintas toliau.

1 straipsnio 1 dalies a punktu ir 1 straipsnio 3 dalies a punktu dabartinės RoHS 2 straipsnio 2 dalyje nurodytas pereinamojo laikotarpio terminas, susijęs su į taikymo sritį ją išplėtus patekusios EEĮ tiekimu ES rinkoje, pakeičiamas data, kurią turi būti užtikrinta tos pačios RoHS 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos EEĮ, kuri pateikiama ES rinkai, atitiktis. Taip laikomasi tokio paties principo, kaip ir visų kitų gaminių grupių, kurios jau įtrauktos į tą nuostatą, atžvilgiu. Šiuo pakeitimu užtikrinamas teisinis aiškumas ir suderinamumas ir pašalinamas antrinės rinkos operacijų bekompromis draudimas, pagal kurį tokių operacijų su atitinkamais produktais nebūtų įmanoma atlikti jau po 2019 m. liepos 22 d.

1 straipsnio 1 dalies b punkte nustatoma, kad vamzdiniai vargonai neįtraukiami į RoHS 2 taikymo sritį.

1 straipsnio 2 dalyje išplečiama ne keliais judančių mechanizmų apibrėžtis – į ją, be mechanizmų, kurie turi integruotą energijos šaltinį, įtraukiami laidiniai mechanizmai su traukos pavara. Todėl traukos pavara turintys ne keliais judantys mechanizmai nebus įtraukti į RoHS 2 taikymo sritį.

1 straipsnio 3 dalies b punkte teigiama, kad kabeliams ir atsarginėms dalims, kurie skirti visos į taikymo sritį ją išplėtus patekusios EEĮ remontui, pakartotiniam naudojimui, funkcijų tobulinimui arba galingumo stiprinimui, apribojimai netaikomi. Taip taikomas toks pat principas, kaip ir kitoms gaminių grupėms.

1 straipsnio 4 dalies a punkte nustatomas ilgiausias išimčių galiojimo laikotarpis, taikytinas į atvirą taikymo sritį patenkančiai 11 kategorijai (t. y. kitai į išvardytas kategorijas neįtrauktai EEĮ). Kitoms kategorijoms išimčių galiojimo laikotarpis jau nustatytas.

1 straipsnio 4 dalies b punkte išbraukiamas terminas, per kurį Komisija turi priimti sprendimą dėl esamų išimčių taikymo atnaujinimo, atsižvelgiant į praktinę patirtį ir į tai, kad toks terminas praktiškai nesuteikia papildomo aiškumo pareiškėjams.

3. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS IR POVEIKIO VERTINIMAI

Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais

Su suinteresuotaisiais subjektais konsultuotasi Komisijai atliekant tris parengiamuosius tyrimus² specialiose interneto svetainėse. 2012–2015 m. surengtos trys dvylikos savaitių trukmės atviros konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais ir keturi susitikimai su suinteresuotaisiais subjektais.

Buvo susisiepta su maždaug trimis šimtais ekspertų ir atstovų iš valstybių narių, pramonės asociacijų, EEĮ gamintojų, aplinkosaugos NVO, konsultacinių bendrovių ir institutų, taip pat kitų rūšių organizacijų (pvz., universitetų). Atsakymus pateikė maždaug keturiasdešimt dalyvių, jie paskelbti viešai. Respondentai dažniausiai buvo verslo ir valdžios institucijų atstovai.

Paklausti apie tai, kokiems atitinkamų problemų sprendimo būdams teiktų pirmenybę, dauguma respondentų pirmiausia pageidavo:

- dėl antrinės rinkos problemos: kad būtų panaikintas antrinės rinkos operacijų bekompromisis draudimas visos į taikymo sritį ją išplėtus patekusios EEĮ atžvilgiu ir kad vietoj pereinamojo laikotarpio būtų nustatytas reikalavimas iki tos pačios dienos užtikrinti atitiktį;
- dėl atsarginių dalių problemos: kad būtų įvesta nuostata „suremontuotas gaminys turi būti toks, koks buvo pagamintas“;
- dėl ne keliais judančių mechanizmų problemos: kad RoHS būtų netaikoma identiškiems laidiniams mechanizmom;
- dėl vamzdinių vargonų: kad būtų nustatyta nuostata dėl vamzdinių vargonų neįtraukimo į taikymo sritį.

Šios galimybės yra laikomos efektyviais, veiksmingais ir saugiais sprendimais ir Komisijos pasiūlyme į jas buvo atsižvelgta.

² http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/studies_rohs4_en.htm.

Poveikio vertinimas

2012–2015 m. atlikti trys Komisijos tyrimai. Taip pat atsižvelgta į susijusius valstybių narių tyrimus. Teigiamą nuomonę apie poveikio vertinimo ataskaitą pateikė Reglamentavimo patikros valdyba; ji aprašyta poveikio vertinimo santraukoje.

Komisijos siūlomos priemonės padėtų išspręsti keturias nustatytas problemas ir duotų naudos, kuri aptariama toliau, o bet koks neigiamas poveikis būtų ribotas arba nedidelis.

Antrinės rinkos atkūrimas ir tam tikrai EEĮ skirtų atsarginių dalių prieinamumo didinimas turės tokį teigiamą poveikį:

- sumažės išlaidos ir administracinė našta įmonėms, įskaitant MVI, ir valdžios institucijoms;
- teigiamą ekonominį poveikį, nes remonto verslui ir antrinio pardavimo sektoriui bus suteikta papildomų rinkos galimybių;
- teigiamą socialinį poveikį, įskaitant poveikį ES ligoninėms, dėl kurio po 2019 m. būtų sutaupyta apie 170 mln. eurų, nes išliktų galimybė perparduoti ir pirkti naudotus medicinos prietaisus;
- naudą aplinkai, nes sumažės bendras susidarančių atliekų kiekis: dėl galimybės pailginti EEĮ naudojimą, jos gyvavimo ciklo pabaiga ir šalinimas bus atidėti, taigi pavojingos atliekos (EEĮ atliekos) susidarys vėliau. Daugeliu atvejų papildomų atsarginių dalių gamybos poveikis aplinkai yra nedidelis, palyginti su tolesnio visos įrangos naudojimo privalumu. Dėl šios priemonės kasmet būtų išvengiama daugiau kaip 3 000 tonų pavojingų atliekų susidarymo ES ir kartu būtų remiama žiedinės ekonomikos iniciatyva. Be to, dėl ilgesnės EEĮ naudojimo trukmės būtų papildomai sutaupoma energijos ir žaliavų.

Vamzdinių vargonų neįtraukimas į direktyvos taikymo sritį padėtų išvengti iki 90 % darbo vietų praradimo šiame sektoriuje ir iki 65 mln. eurų metinių nuostolių iki 2025 m. Būtų išvengta ir reikšmingo kultūrinio nuostolio – nenutrūktų vamzdinių vargonų gamyba, priežiūra, o ilgainiui ir jų naudojimas.

Traukos pavarų turinčių ne keliais judančių mechanizmų neįtraukimas į direktyvos taikymo sritį padės vystyti šio sektoriaus pramonę, nes bus panaikintas iškraipymas dėl nevienodų sąlygų taikymo mechanizmams. Pavyzdžiui, ES valymo įrangos gamybos sektoriuje pasiūlymu bus sudarytos sąlygos kasmet rinkai pateikti 14 000 laidinių vienetų (kurių apyvarta 300 mln. eurų) ir taip bus išvengta pavojaus, kad ES rinkoje šių įrangos modelių nebeliks. Jis taip pat padės sumažinti išlaidas ir nereikalingą administracinę našta įmonėms, įskaitant MVI, ir valdžios institucijoms.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI IR KITI ELEMENTAI

Šis teisės akto pasiūlymas poveikio biudžetui neturi.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA**kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁴,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/65/ES⁵ dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje (EEĮ) apribojimo 24 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad Komisija apsvarstytų būtinybę pakeisti Direktyvos 2011/65/ES taikymo sritį, atsižvelgiant į joje nurodytą EEĮ, ir prireikus parengtų teisės akto pasiūlymą dėl papildomų su ta EEĮ susijusių išimčių;
- (2) siekiant skatinti žiedinę ekonomiką Sąjungoje, turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos atlikti su EEĮ susijusias antrinės rinkos operacijas, įskaitant remontą, atsarginių dalių pakeitimą, atnaujinimą ir pakartotinį naudojimą. Turėtų būti užtikrintas aukštas žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygis, be kita ko, šalinant ir naudojant EEĮ atliekas taip, kad nebūtų kenkiama aplinkai. Reikėtų vengti nereikalingos administracinės naštos rinkos dalyviams. Pagal Direktyvą 2011/65/ES leidžiama, kad EEĮ, kuri nepateko į ankstesnės Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/95/EB⁶ taikymo sritį, bet kuri neatitiktų Direktyvos 2011/65/ES, ir toliau būtų tiekiami rinkai iki 2019 m. liepos 22 d. Tačiau po šios datos tiek reikalavimų neatitinkančios EEĮ pateikimas rinkai pirmą kartą, tiek antrinės rinkos operacijos draudžiami. Toks antrinės rinkos operacijų draudimas yra nesuderinamas su bendraisiais principais, kuriais grindžiamos Sąjungos priemonės, skirtos su gaminiais susijusiems įstatymams suderinti, todėl tą draudimą reikėtų panaikinti;

³ OL C , , p. .

⁴ OL C , , p. .

⁵ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (OL L 174, 2011 7 1, p. 88).

⁶ 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/95/EB dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (OL L 37, 2003 2 13, p. 19).

- (3) tam tikrų nišinių gaminių grupės neturėtų būti įtrauktos į Direktyvos 2011/65/ES taikymo sritį, nes jų įtraukimo nauda aplinkai arba sveikatai būtų nedidelė ir tai sukeltų neišsprendžiamų atitikties problemų ar iškraipymų, kurių negalima veiksmingai išspręsti taikant toje direktyvoje numatytą išimties mechanizmą;
- (4) vargonų vamzdžiai gaminami naudojant tam tikrą švino lydmetali, kuriam alternatyvos iki šiol nerasta. Dauguma vamzdinių vargonų toje pačioje vietoje laikomi šimtmečius, o jų apyvarta nedidelė. Vamzdiniai vargonai neturėtų būti įtraukti į Direktyvos 2011/65/ES taikymo sritį, nes jų įtraukimo nauda dėl švino pakeitimo būtų nedidelė;
- (5) Direktyva 2011/65/ES netaikoma integruotą energijos šaltinį turintiems ne keliais judantiems mechanizms, kurie tiekiami tik profesionaliems naudotojams. Tačiau toje pačioje tam tikrų tipų ne keliais judančių mechanizmų gamybos linijoje būna gaminami du tokių mechanizmų variantai, kurių vienintelis skirtumas – maitinimo šaltinis (integruotas arba išorinis). Pagal tą direktyvą tiems variantams turėtų būti taikomos tokios pat sąlygos. Todėl išorinį energijos šaltinį turinčia traukos pavara varomi ne keliais judantys mechanizmai neturėtų būti įtraukti į Direktyvos 2011/65/ES taikymo sritį;
- (6) kadangi tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo išimčių galiojimo trukmė turėtų būti ribota, ilgiausias esamų išimčių galiojimo laikotarpis turėtų būti aiškiai nustatytas visoms Direktyvos 2011/65/ES I priede nustatytiems atitinkamoms EEĮ kategorijoms, įskaitant 11 kategoriją;
- (7) jei pateikiama paraiška dėl išimties taikymo atnaujinimo, Komisija privalo priimti sprendimą likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki esamos išimties galiojimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai dėl specialių aplinkybių pateisinami kiti terminai. Terminas, per kurį Komisija turi priimti sprendimą dėl naujų išimčių taikymo paraiškų, nėra nustatytas. Remiantis Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai pagal Direktyvą 2011/65/ES⁷, toks terminas, kaip paaiškėjo, yra praktiškai neįvykdomas dėl kelių privalomų procedūrinių veiksmy, kurie būtini atnaujinimo paraiškai įvertinti. Terminas nesuteikia jokios papildomos vertės galiojančiai atnaujinimo prašymų nagrinėjimo procedūrai, o kadangi jo neįmanoma įvykdyti, verslui ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams jis kelia netikrumą. Veiklos tęstinumas yra užtikrinamas, nes rinkos dalyviai gali kliautis tuo, kad esama išimtis liks galioti tol, kol bus priimtas sprendimas dėl atnaujinimo prašymo. Todėl nuostata dėl termino turėtų būti išbraukta;
- (8) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. ribojant pavojingų medžiagų naudojimą EEĮ padėti užtikrinti žmonių sveikatos apsaugą ir aplinkos apsaugos požiūriu priimtina EEĮ atliekų naudojimą ir šalinimą – valstybės narės negali deramai pasiekti veikdamos pavieniui, nes jų priimtų įstatymų arba administracinių priemonių skirtumai galėtų sudaryti kliūčių prekybai bei iškreipti konkurenciją Sąjungoje ir taip daryti tiesioginį poveikį vidaus rinkai, ir kadangi (dėl problemos masto ir jos poveikio kitiems Sąjungos teisės aktams dėl atliekų naudojimo ir šalinimo, taip pat bendro intereso sritims, kaip antai žmonių sveikatos apsaugai) tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga, laikydama Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

⁷ COM(2016) 215 *final*, 2016 m. balandžio 18 d.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2011/65/ES iš dalies keičiama taip:

(1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalis išbraukiama;
- b) 4 dalis papildoma šiuo k punktu:
„k) vamzdiniams vargonams.“;

(2) 3 straipsnio 28 punktas pakeičiamas taip:

„28) ne keliais judantys mechanizmai, tiekiami tik profesionaliems naudotojams, – mechanizmai, turintys integruotą energijos šaltinį arba traukos pavarą, kurių veikimui reikalingas mobilumas ar nuolatinis arba pusiau nuolatinis perkėlinėjimas iš vienos stacionarios darbo vietos į kitą ir kurie tiekiami tik profesionaliems naudotojams.“;

(3) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. 1 dalis taikoma medicinos prietaisams ir stebėjimo bei kontrolės prietaisams, pateikiamiems rinkai nuo 2014 m. liepos 22 d., *in vitro* diagnostiniams medicinos prietaisams, pateikiamiems rinkai nuo 2016 m. liepos 22 d., pramoniniams stebėjimo bei kontrolės prietaisams, pateikiamiems rinkai nuo 2017 m. liepos 22 d., ir visai kitai EEĮ, kuri nepateko į Direktyvos 2002/95/EB taikymo sritį ir kuri pateikiama rinkai nuo 2019 m. liepos 22 d.“;

b) 4 dalyje įterpiamas šis ea punktas:

„(ea) visai kitai EEĮ, kuri nepateko į Direktyvos 2002/95/EB taikymo sritį ir kuri pateikiama rinkai iki 2019 m. liepos 22 d.“;

(4) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„III priede 2011 m. liepos 21 d. išvardytų išimčių ilgiausias galiojimo laikotarpis (nebent konkrečiai nurodytas trumpesnis laikotarpis), kuris gali būti atnaujintas, yra:

- a) I priedo 1–7 kategorijoms ir 10 kategorijai – penkeri metai nuo 2011 m. liepos 21 d.;
- b) I priedo 8 ir 9 kategorijoms – septyneri metai nuo 4 straipsnio 3 dalyje nustatytų atitinkamų datų;
- c) I priedo 11 kategorijai – penkeri metai nuo 2019 m. liepos 22 d.“;
- b) 5 dalies antros pastraipos pirmasis sakinyš išbraukiamas.

2 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [\[insert date ten months after the entry into force of this Directive\]](#). Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas